

Nemzeti Múzeum Könyvtára
Múzeum körül Budapest.

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap. — Megjelenik kedden, pénteken és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CSONGRÁD Kossuth-tér 9 szám.

Felolvasó szerkesztő: BARTOSS KÁROLY.
Felelős kiadó: SZILBER J. ANTAL.

Előfizetési ár havonta 1 P 50 f. (18.750 korona.)
Nyomatott a laptulajd. Szilber J. A. könyvnyomdájában.

Tituleszku kísézőzenéje

Irta: dr. Erdélyi Magyar Péter.

Valamint a nyáron Mária román királyné amerikai útját kísérő zenével fűszerezték a romániai események, úgy azonképpen szomorú zenekíséret mellett indult európai körutjára Tituleszku, a román külügyminiszter. Petreszku-Comneu, aki Romániát a Népszövetségben képviselte s aki ferdítésével valóságos világrekordot ért el, ugyanaz a Petreszku, mint új berlini román követ, mielőtt elfoglalta volna berlini posztját, Parisba utazott s ott egy előadás keretében azt magyarázta, hogy a kisebbségi kérdés a szuverenitás kérdése s minden állam jogosan törekszik arra, hogy a kisebbségi kérdést saját határain belül elnemtisa.

Franciaország örömmel hallgathatta a román testvér biztatgatását, hiszen Franciaország olasz, német, belga, flamand, spanyol és bretagnei lakossága, mint nepkisebbség nem kevés gondot okoz Franciaországnak. Ez a jeles román előadás azonban nem maradhatott a franciák és a franciaországi román koloniák titka, mert a sajtó útján eljutott az új berlini román követ előadásának híre Berlinbe is s elgondolható, hogy a német hivatalos fórumok és a német közvélemény minő hangulatban fogadta a tapintatlan román követet. Romania lakosainak cca. 40 százalékát nemzeti kisebbségek alkotják, akik között egy milliót meghaladó számban foglalnak helyet a németek. Elképzelhető, hogy Németország, amely kérelhetetlenül védelmezi a nagy német faji szolidaritást, minő érzelmekkel fogadhatta Tituleszku előfutárját, a berlini román követet?...

Ez az esemény csak egyik része annak a kíséző zenének, amely Tituleszku európai útján követi, mert a balkáni barbarizmus más módon is gondoskodik arról, hogy Tituleszku a kultur Európa kellőképpen fogadhassa. Olasz lapok nyomán írja az európai sajtó s a rettenet híre érkezett hozzánk is: egy székely község lakossága kiütéses tifuszban elpusztult, mert a román hatóságok nem engedtek orvost, a székelymagyar községbe.

Ha az olasz lapok híre igaznak

bizonyul, akkor Petreszku-Comneu a művelt nyugat hatalmas Franciaországban, a krisztusi igazságosság és keresztényi erkölcs XX. századában megmutatta az utat, hogy egy állam szuverenitásának erejével, miként oldhatja meg a nemzeti kisebbségi kérdést? Ha a Romániával barátságos viszonyban levő Olaszország sajtójának híre igaz; ha Európa közepén lehetséges az, hogy embereket dögvész martalékává dobjanak, mert azok nemzeti kisebbségek; ha lehetséges az, hogy a művelt nemzetek kulturális közössége napirendre térjen ez ázsiai módszer felett: akkor azt kell mondanunk, hogy Európa nepeiből kihalt az emberi szolidaritás érzete.

Nem az a vég kezdete és a kultúra pusztulása, ha fenevadakka bőszi-

tett emberek fegyverrel, gyilokkal, gázmáskkal, földfeletti és földalatti haboruval rontanak egymásra, mert ezt a tömegmészárlást legalább elkeresztelhetik háborúnak; de a béke nevében pestissal pusztítani védtelen embereket mert azok magyarok: égbekiáltó bűn és gyalázat!

Nem tudjuk hogy gondol-e megtorlásra az az emberi szolidaritás, de ha nem gondol megtorlásra, úgy az ártatlanul elpusztult székely-magyarok holttestei legyenek vadlói azoknak, akik a nemzeti kisebbségi kérdés kiütéses tifusszal való megoldását hallgatással tudomásul veszik.

A sipka szorosban minden csendes, de a világ minden tájára szétszórt magyar lelkek, örökre emlékezni fognak az ártatlanok kanibáli legyilkolására.

Nemzeti művelődésünk feltételei.

Irta: a Csongrádi Ujság részére diósadi Bodó János országgyűlési képviselő.

Klebelsberg Kunó gróf kiváló kultuszminiszterünk a közép- és felsőoktatás nagy kérdéseit immár megoldotta. Hátra van még a nagy tömegek, az elemi népoktatás és iskolán kívüli népművelés reformjának, illetve intézményes megoldásának nemzeti szempontból óriási fontosságú ügye.

A területi integritást, mint ismeretes, főleg kulturfölelünk hatalmas erőt jelentő fegyverével akarjuk kivívni. Ennek pedig kétségtelenül szükséges előfeltétele még, hogy az alsóbb népretegek kulturális színvonalát felemeljük és a magyar nép nagy tömegeinek olyan általános és gazdasági művelődést nyújtsunk, hogy az ország minden polgára szellemi és erkölcsi dus javakkal felszerelten teljesíthesse hazafiai kötelességeit.

A kultuszminiszter e téren megtette a kezdő lépéseket, amikor sokszáz elemi iskolát épített, megoldotta a tanyai népoktatást és sokezer nyi kötettel gazdagította a községi, városi népkönyvtárakat.

Az elemi oktatás reformja kell, hogy rövidesen szintén megvalósuljon, mert a mai tanítási rendszer, az 1868. XXXVIII. t. c. rendelkezései a tananyag és a tanítási idő nem felel már meg a mai különleges magyar viszonyoknak sem gazdasági, sem szociális szempontból. A lakosság 65 százaléka mezőgazdasággal foglalkozik, agrárállam vagyunk, tehát népoktatásunkat e szempontok szerint kell, a modern kor követelményeihez igazítottan módosítani.

A beiskoláztatás kérdésének csak egyik biztosítéka a megfelelő számú iskola előtérmentése és szükséges, hogy a tanítás anyaga, annak időbeosztása is módosuljon az egyes helyi viszonyoknak megfelelően. *A falusi és tanyai gyermekek a szülőknek a gazdasági időszakban komoly munkásai, tehát olyan időben kell a tanítást lehetőleg eszközölni, amikor a szülők nélkülözhetik gyermekeiket.* A tanév azért vidéki helyeken meg kell, hogy rövidüljön (ez már a gyakorlatban sok helyen már meg is van). Viszont, ha a gyermekek több gyakorlati és gazdasági ismeretekhez jutnak, a szülők is több kedvvel küldik majd gyermekeiket az iskolába. A kétéves ismétlőiskola sem vált be és helyette a nyolc elemi osztály, amint ez már több külföldi államban: Németországban, Ausztriában, stb. már megvan, vezetendő be.

A tanítóképzés is megváltoztatandó akként, hogy a tanítóság erkölcsileg, szellemileg és anyagilag emelkedjék.

Az 1921. LIII. t. c. kötelezővé teszi az iskolán kívüli ifjuságnál a testnevelést. *Törvényhozási uton biztosítani kell a kötelező szellemi és erkölcsi továbbképzést is akként, hogy a leányifjuság nevelése is bekapcsolódjék.* (Ezzel a fontos kérdéssel vajmi keveset törődünk.)

Ha a népművelés jelzett két nagy problémáját megoldottuk, úgy nemzeti művelődésünk erőssége meghozza a maga gyümölcsét: a virágzó Nagymagyarország boldog korszakát.

Tóth Dénes Bank és Pénzváltóüzlete

folyósít azonnal gyors és rövidlejáratu, betáblázott, törlesztéses kölcsönt. Pénzét a legmagasabb kamattal mellett gyümölcsözteti.

Áruüzlete lakására szállítja és helyére berakja: elsőrendű bükk avagy tölgy tűzifát, lefűrészelve és felaprítva, szigorúan elsőrendű gázgyári dió kokszt, vagy létező legjobb német diókokszt, legkitűnőbb porosz szenet jutányos áron.

Sághy Mihály tüzelőanyag és mezőgazdasági gépkereskedése Kossuth utca 17.sz.

TELEFON 31.

Német pormentes **DIÓKOKSZ**, porosz és hazai **SZENEK**,

száraz **BÜKK** és **TÖLGY** tűzifa hasábos, fűrészelt és aprított állandóan raktáron!

Garantált 98/99 százalékos olasz rézgálic előjegyezhető!

Jövő héten megkezdik a város kövezési programjának végrehajtását.

A város képviselőtestülete tudvalévően nagyszabású kövezési program végrehajtását határozta el egyik őszi ülésén. A kövezéshez szükséges köanyag egy része már november-januárban megérkezett, hogy a kedvező idő beálltával haladéktalanul megkezdhető legyen a munka.

Minthogy huzamosabb és nagyobb hiedgtől már tartani nem kell, a főmérnöki

hivatal megtette az előkészületeket a kövezési program végrehajtására, a kövezési vállalkozó mérnökei és a városi mérnöki hivatal *Kravner* Lajos főmérnök vezetésével a jövő hét folyamán megkezdik a nagyszabású munka földmunkálatait. A munkát a központban, a Kossuth utcának a járásbíró-ság és Városháza közti szakaszán kezdik meg.

Mussolini rádiókényszert vezet be Olaszországban. Hét adóállomást állítanak fel.

Olaszországban, ahol eddig a törvényhozás egyáltalán nem szabályozta a rádiókérdést, most Mussolini óhajára törvénnyel szabályozzák meg a rádiót. Az új törvényjavaslat szerint Olaszországban csak hét rádióadóállomás állítható fel, még pedig Rómában, ahol az eddigi háromkilóvattos adóállomást huszonöttilóvattossá építik ki, Génúában, Milánóban, Turinban, Palermóban és Triesztben.

A rádióállomások koncesszióját huszonöt évre egy új társaság, az Ente Italiano per le Andicioni Radio foniche kapja meg. A készülő törvény az előfizetési feltételeket is szabályozza. E szerint az *ezer lakoson felelő községek kötelesek lesznek egy felvevő-állomást berendezni, ezenkívül az összes szállodák, szanatóriumok, sportegyesületek kötelesek rádiót felszerelni.*

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a mezőgazdasági traktorkezelő tanfolyamok szervezéséről. A nagyszabású tanterv felöleli a traktorkezelésre vonatkozó összes elméleti és gyakorlati kérdéseket.

Mayer János földművelésügyi miniszter versenytermelési programja a magyar mezőgazdaságot új, modern alapokra kívánja fektetni. Az agrikultura nivójának emelésével természetesen együtt jár a mezőgazdaság minden vonalán a mezőgazdasági gépeknek és traktoroknak alkalmazása. Erre való tekintettel a földművelésügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg rendeletet adott ki a mezőgazdasági traktorkezelő-tanfolyamok szervezéséről. A traktor-tanfolyamok rendezésének az a célja, hogy a gazdák az egyszerű talajművelés és géperejű szántás alapvető ismereteit, valamint a motor, traktor és a traktorekék szerkezetének megismerése után azok működését, helyes kezelését, üzemi karbantartását és leggyakrabban használatát elméleti és gyakorlati oktatás útján elsajátítsák.

A tanfolyamok megszervezésére a földművelésügyi miniszter felkérte vidéken az egyes mezőgazdasági kamarákat, Budapesten pedig az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet. A tanfolyamok tartama legalább 15 nap és azokat a gazdasági munkákra való figyelemmel lehetőleg a téli évszakban rendezik. A tanfolyam hallgatója lehet minden tizennyolcadik életévét betöltött gazda, akik közül azonban első sorban azokat veszik fi-

gyelemben, akiknek birtokukban traktor vagy motor van. A tanfolyam előadóit a mezőgazdasági kamarák, illetőleg az OMGE és a tanfolyamot rendező iparoktatási intézet igazgatói együttesen kérik fel.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Budapesten a m. kir. Állami Felsőipariskolában rendezi traktor-tanfolyamát. A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara a traktor-tanfolyamot a győri Állami Ipari Szakiskolán, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara a pécsi vagy nagykanizsai Állami Ipari szakiskolán, a *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara a szegedi Felsőipariskolán*, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a debreceni vagy szolnoki állami ipariskolán, végül a Tiszajobbsparti Mezőgazdasági Kamara a miskolci állami ipariskolán rendez traktor-tanfolyamot.

A tanfolyamon résztvevők a beiratkozás alkalmával beiratási- és tandíj fejében 15 pengőt fizetnek, de a tanfolyamot szervező intézménynek jogában áll méltányos esetben részleges tandíjmentességet engedélyezni. Szó van arról, hogy a traktor-tanfolyam hallgatói részére az illető városban olcsó lakást és ellátást biztosítsanak. A tanfolyam befejeztével a hallgatók vizsgát tehetnek, amelyen a földművelésügyi és kereskedelmi miniszter

képviselője is megjelenik. Akik a vizsgát sikerrel kiállották, *bizonyítványt nyernek.*

A földművelésügyi miniszter, a kereskedelmi miniszter, a kamarák és az OMGE közreműködésével nagyszabású tantervet dolgozott ki. A traktor-tanfolyamok elméleti előadásokból és gyakorlatokból állanak. Az elméleti előadások anyaga felöleli a traktor jelentőségének és alkalmazásának kérdését a mezőgazdaságban. A tanfolyamon ismertetik a talajművelés alapelveit és fejlődését, a szántás módjait, különös tekintettel a traktoros szántásra, a traktorekék szerkezetére és kezelésére. Ezzel kapcsolatosan szó lesz egyéb traktoros talajművelő gépek szerkezetéről, kezeléséről és alkalmazásáról is.

Az elméleti oktatást technikai ismeretek egészítik ki. Ebben a tárgykörben a hallgatók megismerik a traktor főrészeit és célját, a különféle traktormotorok működési elvét, szerkezetét és kezelését. A tanterv kiterjeszkedik a traktor-erőátviteli és vontató szerkezetek az ismertetésére, továbbá a traktorok teljesítményének kérdésére, ahol különösen a szántási sebesség, a traktoros szántás gazdaságossága és az ígás- és gőzszántásnak egymással való összehasonlítása játszik fontos szerepet. Ezt kiegészítik a traktorok karbantartásáról, a traktorok élettartamáról és beszerzéséről szóló ismeretek.

Az elméleti oktatással együtt jár a gyakorlati. A gyakorlatokon a hallgatók 10-15-ös csoportokban vesznek részt. A hallgatóknak tanári ellenőrzés és irányítás mellett a művezetők bemutatják a gépeket és géprészeket, azok szerelését és javítását, kezelését és üzembehelyezését. Az oktatás eredményességének biztosítása céljából három különböző típusú traktort állítanak rendelkezésre, nevezetesen egy Ford-típusú motort. Ott, ahol mód van rá, az elméleti és gyakorlati oktatást vetített képes előadások és gyári látogatások teszik változatossá. A tanfolyamokról az OMGE és a vidéki kerületi mezőgazdasági kamarák készségesen szolgálnak felvilágosítással.

Dalok

a tiszapartí füzesből.

Vigat cigány . . .

Vigat cigány! Vigat nekem, ha mondom,
Ha nem lehet, száraz fát elrontom.
Oly szomorú muzsikádon a nóta,
Mint ha arcom volna hozzá a kóta.

Soha, soha ne tudja meg az a lány,
Mit szenvedek én az ő csaltságán.
Ne tudja meg, hogy mily nagyon szerettem,
Ébren, alva, hogy érte epedtem.

Kihült szívem . . .

Kihült szívem nem szeret már
Téged csalfa lányka;
Mással éled világotat,
Mással mégy a bálba.

Elfeledlek, nem gondolok
Soha többé rátok,
De akkor már nem bánt semmi,
Sem vigasz, sem átok.

Kis Halász.

Évtizedek óta vezető világmárka a
STEYR FEGYVERGYÁRI **WAFFENRAD** KERÉKPÁR
Kedvező részletfizetésre kapható: özv. **Régner Zsigmond**-né varrógép, kerékpár raktár és villanyszerelési vállalatnál Csongrád, Buzapiac tér.

ESTÉLYI RUHÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK a MOLNAR ÁRUHÁZBAN Szentes, Kossuth utca 8.

Értekezlet a polgári fiúiskola építése ügyében.

Csongrád város közönsége tudvalévően már régebben mozgalmat indított új polgári fiúiskola építése iránt, hogy az iskola jelenlegi épülete, amelyben a Szt. Imre reál-gimnázium is elhelyezést nyert, teljesen és kizárólag a gimnáziumnak legyen átengedhető. Az épület u. i. gimnáziumi célokra méreteinél és beosztásánál fogva is nagyon alkalmas és új polgári iskola építése kisebb költséggel is járna, mint egy, a jelenlegihez hasonló épület építése.

Amikor, néhány héttel ezelőtt Csongrád képviselőjében Schandl Károly dr. államtitkár, Greskovics József orsz. gy. képviselő, Tóth István dr. polgármester és Szedlacsek István apátplébános a kultuszminisztériumban eljárak, ígéretet nyertek arra vonatkozóan, hogy rövidesen intézkedés történik a kérés teljesítése iránt.

Szerdán, f. hó 8-án Csongrádra érkezett Nagy Zsigmond dr. min. tanácsos és megtekintette az iskola számára kiszemelt telket, majd részt vett a csütörtökön, f. hó 9-én d. e. Tóth István dr. polgármester hivatalában megtartott értekezleten. Az értekezleten a miniszteri kiküldöttön és a polgármesteren kívül Köder Pál rgimm. és Kemlenger Flóris polg. isk. igazgatók és Greskovics Pál gazd. tanácsnok vettek részt. Az értekezleten a városi hozzájárulás mértékét beszélték meg.

Értesülésünk szerint rövidesen kiírják az építésre vonatkozó pályázatot és valószínűleg még a tavasszal az építkezés is megkezdődik. Az ügyben különben néhány nap múlva történik döntés, amikor Schandl Károly dr. államtitkár és Kornis kultusz-államtitkár Csongrádra érkeznek.

Milyennek látja egy idegen Csongrádot. Panaszos levél a csongrádi járdákról, a vasárnapi istentisztelet megzavaróiról és a postáról.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Az elmúlt héten, mint egy kedves ismerősöm vendége, pár napot Csongrádon töltöttem. Engedje meg Szerkesztő Ur, hogy felhívjam a figyelmét pár dologra, mely nekem mint idegennek feltűnt és alkalmas arra, hogy bárkit kedvezőtlen véleményre hangoljon Csongrád felől.

Először is meglepetve konstatáltam, hogy Csongrádon a gyalogjárót egyáltalában nem tisztogatják, úgy hogy a holé enyhe időben sár, fagy eseten pedig jég alakjában szinte lehetetlenné, de mindenesetre nagyon kellemetlenné teszi a gyalogosan való közlekedést.

A második dolog, amit nem tudok megérteni az, hogy a mozinak nem találtak alkalmasabb helyet, mint a városháza tanácstermét. Nem vagyok bigot, de azért mégis valahogy furcsának találtam, hogy Pola Negri képe mellett közvetlen közelben a kereszt van a falon. Mondja kedves szerkesztő Ur, nem lehetne vagy a mozit, vagy a keresztet abból a tanácsteremből eltávolítani? (Ebben az ügyben még a panaszlevél beérkezése előtt intézkedés történt. A szerk.)

Arról nem beszélnek, hogy a vallásosságáról híres csongrádi nép a vasárnapi istentisztelet alatt oly feszelenül viselkedett és a tempiomajtokat olyan zavartalanul csapkodta, hogy a prédikációból egy szót sem hallottam; hanem csupán még egy dolog felett akarom kifejezni megbotránkozásomat. Ez az, hogy Csongrád r. t. városban nincsen postahivatal. Hogy a posta ügynökség pedig mily kifogástalan gyorsasággal teljesíti hivatását, arra mint jellemző példát felhozom, hogy a vasárnap d. u. 3-kor teladni szándékolt táviratomat azzal dobták vissza, hogy már nincs hivatal hozzám másnap. Így abban a felette kellemes helyzetben voltam, hogy táviratom hétfőn délelőtt „már” Nyíregyházára is érkezett. Nemde bámulatos gyorsaság? Igazán azt hittem, hogy nem a XX., hanem a XVIII. században vagyunk és már attól féltünk, hogy vonat helyett postakocsin váltott lovakkal fog kellene megtennem az utat Nyíregyházára.

Nó de voltak kellemes benyomásaim is, erről majd legközelebb.

Nyíregyháza, 1928. február 6.

Kiváló tisztelettel:
(aláírás.)

Anyukám!

Jaj de finom és szép ez a kuglóf!
Természetes, hisz dr. OETKER-féle
sütőporral készült.

A 127 receptet tartalmazó könyvet
kivánatra ingyen és bérmentve küldi:
Dr. A. OETKER, Budapest VIII., Conti utca 25.

**A Szent István
Dupla Maláta Sör**
hathatós szer
álmatlanság, idegesség,
emésztési zavarok és
étvágytalanság ellen.

Lábbadozó betegeknél
és szoptató nőknél nélkülöz-
hetetlen! Gyógyértéke a leg-
kiválóbb orvostudorok által
konstatálva.

A legmagasabb kitüntetésekkel ellátva.
Minden jobb fűszer és csemegeüzletben,
valamint vendéglőben kapható.

Főraktár:

Ausländer Jenőnél.

H I R E K

— **Változás a sajtóosztály vezetésében.** Angyán Béla dr. igazságügyi államtitkár véglegesen elfoglalta igazságügy-minisztériumbeli állását, megvált a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetésétől. Angyán Béla dr. a sajtóosztály élén, nehéz időkben teljesített munkájával nagy szolgálatot tett a nemzetnek és a magyar sajtónak. Utóda a sajtóosztály eddigi h. vezetője, kitűnő újságírói és írói multra visszatekintő Szűgy Elemér dr., aki hosszú idő óta a sajtóosztályban kifejtett, értékes munkásságával a sajtó munkásainak szeretetét és őszinte nagyra-beccsülését vívta ki.

— **Vallásos estély.** A csongrádi ref. fiókegyház ma délután 5 órakor a polgári leányiskola rajztermében a szentesi „Soli Deo glória” kör közreműködésével vallásos estét tart. Ezt megelőzőleg presbiteri gyűlés lesz.

— **A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara ülése.** A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara 1928. évi február 16-án délelőtt fél 11 órakor teljes ülést tart.

— **A csongrádi Sakk-kör** értesíti tagjait, hogy közbejött akadályok miatt a szentesi Sakk-Clubbal f. hó 12-ére Szentesre hirdetett revans klubközi mérkőzés elmarad. Továbbá a vezetőség ezután is értesíti a t. tagokat, hogy a további intézkedésig összejövetelek vasár- és ünnepnap délután 2—7-ig szerdán délután pedig 5—8-ig lesznek a Sakkörben.

— **Sikeressé zsebtolvajfogás.** Halász Dániel csongrádi lakost hétfőn este a Félegyháza felől érkező motorvonaton ismeretlen zsebtolvaj meglopta, bekecsének belső zsebéből 2200 pengőt és fontos okiratokat tartalmazó pénztárcáját lopva ki. A csongrádi rendőrség azonnal erélyes nyomozást indított az utóbbi időben elharapódzott vasuti zsebtolvajlások tettesének kiderítésére és sikerült is pénteken délelőtt a Halász féle lopás tettesét Kolozsi Sándor vásári bábjátékos szentesi lakos személyében kinyomozni és elfogni. Kolozsi részben beismerésben van, de egyelőre még azzal védekezik, hogy a lopást társa követte el és vele csak felezett, a lopott pénzből 850 pengőt kapott. A rendőrség Kolozsit előzetes letartóztatásba helyezte, társa után a nyomozást folytatja. — Ezzel kapcsolatban figyelmezteti az állami rendőrség a közönséget arra, hogy az utóbbi időben tömegesen fordultak elő Kiskunfélegyháza és Szentes között zsebtolvajlások, amelyeket az ügyes tettesek úgy követnek el, hogy az egyes megállóknál a vasuti kocsit ajtajába állanak, mintha le akarnának szállni és amikor már a leszállni akaró utasok az ajtóhoz tódulnak, hirtelen visszafordulnak azzal, hogy tévedtek, ez még nem az ő állomásuk. A tolongásban visszafelé, a kocsit belsejébe menve azután elkövetik a zsebtolvajlást, rendszerint az előre kiszemelt áldozat kárára, aki a megérkezés izgalmában erre nem is gondol s legtöbbször még ruháját és felöltőjét sem gombolja be teljesen. A most elfogott zsebtolvaj ismeretlen társán kívül egy nő is garázdálkodik ezen a vasutivonalon. Ajánlatos tehát az utazó közönség fokozott figyelme és elővigyázatossága.

— **Megbízható fát idejében ültetni** — ez a sikeres gyümölcsstermesztés titka. Ungváry József iskolaigazgató Cegléd. Budapesten kizárólag Andrassy ut 54. Árjegyzék ingyen.

— **Futótűzként terjed** a „Mira” gläubersós gyógyvíz veszély nélküli csodás hatása elhízott egyéneknek. Heti fél kilogramos fogyás a minimum. Győződjék meg róla s akkor Önön is valóra válik az a mondat: „Karesuság, fiatalság.”

— **Singer-varrógépek** kizárólag nálunk kaphatók! Singer varrógép részv. társ. Csongrád, Kossuth u. 4. sz.

— **A Tiszavidéki Takarékpénztár rt. Mérlegszámlája 1927. dec. 31.**
 Vagyon: Pénztár 17.538 P. 82 fill. Váltók 590.399 P. 03 fill. Intézetiház 12.800 P. Kötelezvények 856 P. Értékpapírok 4207 P. 55 fill. Jelzálogkölcsonök 5.573 P. 32 fill. Bankgírő 250 P. 16 fill. Folyószámlaadások 4.785 P. 13 fill. Berendezés 1 P. Összesen 636.411 P. 01 fillér. *Teher:* Részvénytőke 40.000 P. Tartalékalap 11.632 P. 91 fill. Visszlesz. váltó 180.113 P. Betétek 381.649 P. 69 fill. Fel nem vett osztalék 537 P. 84 fill. Átengedmény. jelz. 2 P. 65 fill. Átmeneti-telek 11.897 P. 58 fill. Hitelezők 1.042 P. 75 fill. Nyereség 9.534 P. 59 fill. Összesen 636.411 P. 01 fillér.

— **Március 1-től nappal is lesz villanyáram.** A villanytelep, amint arról több ízben hírt adtunk, március hó 1-től kezdődőleg állandóan tart nappali üzemet is. Megszakítás a folytonos üzemben csak vasárnap és nagy ünnepeken délelőtt lesz, amikor is nyáron reggel 6 órától délután 4 óráig télen pedig 8 órától délután 2 óráig szünetel az áramszolgáltatás. A nappali áram nagyobb mérvű fogyasztása, a villanyáramnak a háztartásban való fokozottabb használata céljából a villamosmü a nappali áramot a mai árnál jóval olcsóbban fogja adni. A nappali és éjjeli áram fogyasztását a villamosmü által ujonnan beszerzendő kettős tarifájú árammérő méri, melynek használati díja mérsékelt magasabb lesz a mai árammérő díjánál. Hogy a villamosmü az új árammérők beszerzéséről idejében gondoskodhassék, célszerű, ha a nappali áramot használni szándékozik mielőbb jelentkeznek a villamosmü irodáján (Szentháromság-tér 22. sz.) Az új árammérők felállítása a jelentkezés sorrendjében fog történni. x

— **Még mindig nem tudja,** hogy mi az a jó szer, amivel a lószerszámot nemcsak feketíteni is lehet? Ez a „**Bodolin**“, mely a kerges, vörös lószerszámot egyszeri használat után ujja teszi. Kapható mindenütt. 1

Vetőmagvak

Vetőárpa, vetőzab, express borsó, vetőmagburgonya és mindennemű gazdasági vetőmagvak beszerezhetők

Reichlinger Jenő
cégnél.

Eladó egy magánjáró cséplőgaznitura és a Varga szigeten 14 hold föld. Értekezni lehet Szántó Jánosnál Szelevényen. 3v3

A kiserői átjárónál 1 házrész föld van eladó gyümölcsfával együtt értekezni lehet, Hunyadt tér 1 szám.

Gróf Széchenyi István utca 22. számú ház eladó. Ért lehet ugyanott.

Öregvár utca 1 számú ház, nagy pince helységgel eladó fele részben is.

A szántó dűllőben Máté Mihály szomszéd-ságában egy házrész patika föld eladó. Értekezni lehet Összetartás utca 12 szám alatt, amely ház szintén eladó.

Egy jócsaládból való ügyes fiu tanulónak felvétetik Lévay Ferenc borbélyüzletében. (Magyar Király szálló épület.)

Csongrád r. t. város polgárm. terétől. 950/1928 sz.

Hirdetmény.

Értesitem Csongrád r. t. város adófizető polgárit, hogy az 1928. évre szóló általános kereseti, valamint jövedelem és vagyonadó bevallására nézve a szegedi m. kir. Pénzügyigazgatóság felhívása a városháza hirdető-tábláján, valamint a városi adóhivatal 14. számú szobájában közzszemlére van kitéve, melynek alapján az általános kereseti, valamint a jövedelem és vagyonadó bevallást f. évi február hó végéig be kell adni.

I.
 Általános kereseti adó bevallást azoknak az adózóknak kell adni, akiknek mult évi általános kereseti adója még nem jogerős — és ha folyó évi február hó végéig sem válik jogerőssé. Továbbá azoknak, akiknek mult évi általános kereseti adója jogerős ugyan, de a kereseti adóalap a 6.000 pengőt eléri vagy meghaladja. Továbbá azoknak, akiknek kereseti adóalapja nem teljes, hanem csonka év eredménye alapján állapított meg. Továbbá azok is kereseti adóbevallást tartoznak adni, akik mult évben foglalkozásukat megváltoztatták, vagy akik a mult év folyamán váltak csupán új adózókká, adókötelesekké. Továbbá azok is, akiknél az adóztatás helye a mult évihez képest megváltozott és már nem ott adóztatandók meg, ahol a mult évben voltak adóztatva.

Nem tartoznak kereseti adóbevallást adni azok, akiknek mult évi általános kereseti adóalapja már jogerősen megállapított, feltéve, hogy adóalapjuk a 6.000 pengőt el nem érte, vagy ezen összeget meg nem haladta, — természetesen csak az esetben, ha a foglalkozás vagy az adóztatási hely változást nem szenvedett.

II.
 Jövedelem és vagyonadó bevallást nem tartoznak adni azok, akiknek már jogerősen megállapított mult évi jövedelem-adó-alapja a 6.000 pengőt, vagyonadó-alapja pedig a 150.000 pengőt el nem érte. Ellen esetben pedig, ha jövedelmi adóalapjuk ezen össze-

— **Akinek a gyomra fáj,** bélmitüködése megrekedt, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehérsárga keze reszket, emlékezőképessége csökken, annál naponta egy pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűviz rendbehozza az emésztést, leszállítja a magas vérnyomást és jó közérzetet teremt. A forró égőv országában észlelt orvosi tapasztalatok dicsérik a **Ferenc József** viz hatását különösen vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, melyek a válólással együtt lépnek fel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

get meghaladta, akkor jövedelem és vagyonadó bevallást f. évi február hó végéig újolag adni kötelesek.

Nem tartoznak továbbá jövedelmi és vagyonadó bevallást adni azon közszolgálatban levő alkalmazottak, akiknek szolgálati illetményeiken kívül egyéb mellékjövedelmük az évi 600 pengőt el nem érte, vagy meg nem haladta. Továbbá azon egyházi javadalmasok, akiknek szolgálati járandósága 3600 pengőt és ezenkívül 1 év mellékjövedelmét az évi 600 pengőt meg nem haladta. Ezzel ellentétben ezen adóalap vagy mellékjövedelem értékhatárán felüli közszolgálati alkalmazottak vagy egyházi javadalmasok f. évi február hó végéig új jövedelem és vagyonadó bevallást adni tartoznak.

Válótlan adatok bevallását, mint jövedéki kihágást, vagy mint adócsalást büntetik. Aki általános kereseti adó bevallását az előirt határidőig be nem adja, adóalapja 1 százalékat, ha pedig felhívásra sem adja be, adóalapja 3 százalékat fizeti bírság fejében. Aki jövedelem és vagyonadó bevallását az előirt határidőben nem adja be, kivetett adójának 10 százalékat, ha pedig felhívásra sem adja be, kivetett adójának 50 százalékat fizeti bírság fejében.

Csongrád, 1928. évi febr. 7.

Polgármester helyett:

Kirinyi István

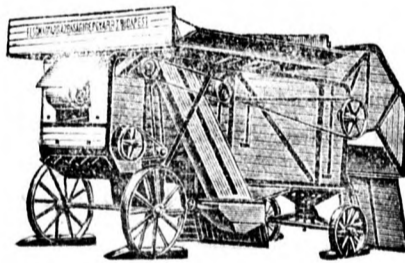
a. ü. tanácsnok.

Károly köz 11. szám alatt lakás van kiadó, mely azonnal elfoglalható. 2v2

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

Budapest VI, Váci-ut 19

ujszerkezetű cséplőgépei a legjobbak,

mert *acélkeretesek*

mert *eredeti svéd kettőssoru, önbeálló, golyós csapágyakkal bírnak*

mert *tisztítófelületeik rendkívül nagyra méretezettek*

mert *legtökéletesebb cséplési eredményt szolgáltatják*

mert *könnyű súlyuknál fogva bármely traktorhoz alkalmazhatók*

FORD'S ON TRAKTOR
A GAZDA UNIVERZÁLIS ERŐGÉPE
csépel szánt vontat

olcsó, könnyen kezelhető, keveset fogyaszt

Előnyös feltételek mellett szállítja:

Autorizált **FORD** képviselőt

Automobil és Traktor Kereskedelmi R.-T.

Budapest, VIII, Rákóczi ut 19

Kerületi képviselőt: **Kardos Péter, Szentes.**

Uránia Mozcószínház a városháza tanácstermében.

febr. 14-én kedden,
 Halló! CHAPLIN!

16-án csütörtökön, 18-án szomb. és 19-én vasárn.
 A kellemetlen harmadik. Rinaldó a fegyházban.

200 hold földbirtok

egészben, vagy részletekben előnyös feltételek mellett eladó. Értekezni lehet

Dr. Rásonyi Papp Pál
irodájában.

2 butorozott szoba azonnal kiadó Zsinór utca 15 szám alatt. 3-1

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

5796/1927. tkv. szám.

Árverési hirdetés-kivonat.

Magyar Pál végrehajtónak Justin Béla végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1667 P 36 f. tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett a csongrádi kir. járásbírósa területén lévő, Csongrád r. t. városban fekvő s a csongrádi 13116. sz. betétben A. + B. sor, 6270/18. helyrajzi szám alatt Justin Béla neven álló ingatlanra 400 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1928. évi február hó 29. napján délelőtt 9 órakor a csongrádi telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Szentháromság tér 10., 12. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldötttől letenni, a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket a 1881: LX. t-c. 147., 150., 170. §§.; 1908: XL. t-c. 21. §)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyenlíteni (1908: XLI. 25. §).

Csongrád, 1927. évi dec. hó 11.

Domokos s. k. kir. j. b. elnök.
A kiadmány hitelűl:
ifj. Domokos István kiadó.

Just Gyula utca 54. számú fél ház eladó, értekezni lehet ugyanott.

Kossuth utca 42. szám alatt 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó, esetleg örökáron is eladó, értekezni lehet a tulajdonosnál. 2-2

Egy üzlethelyiség a főtéren özv. Cseh Pálné házában kiadó. 3-1

Két hold Nagyrét és 2 hold Kilenecs eladó. Értekezni lehet Árpád utca 1. sz.

Nagymező utca 26. számú ház eladó, Ugyanott egy jó igásló és egy kocsi is eladó. 6-1

Vég utca 57. számú sarokház a Viktoria szomszédságában eladó. 3-1

619. számú tanya a kettőshalmi dűlőben 20 öreg hold földdel eladó. 3-1

Egy házrész Bukros eladó, ára felől Justh Gyula utca 28. szám alatt lehet értekezni.

Károlyi Sándor köz 13. ház eladó, több helyiséggel.

Óra, ékszer javításokat felelősség mellett legjobban, olcsón készít Kammerer Dezső óras és ékszerész.

Meghívó.**A Csongrádi „Építőmunkások Ház-
építő Szövetkezete“**

1928. évi február hó 19-én d. u. 2 órakor az alapszabályok 20-ik §. értelmében tartja II-ik évi

rendes közgyűlését

Kaszanitzky István úrnál lévő építőmunkások helyiségébe a következő napirendben:

1. A felszámoló kimutatása.
2. A felülvizsgáló bizottság jelentése.
3. A közgyűlés határozata a meglévő ingatlan vagyon elosztása tárgyában.

Igazgatóság.

Vagyon-mérleg 1927. évről.

VAGYON	P.	TEHER	P.
Pénztári maradvány 1927 évről	—	Munkadíj tartozás a tagoknak	1358:82
Építkezéshez szükséges állvány deszkák és szerszámok össz. értéke	138:10		
Veszteség	1220:72		
Összesen:	1358:82	Összesen:	1358:82

Csongrád, 1928. február 11.

Felszámoló: Bódi Mihály, Hopp Farkas, Komlósi János, Ujszászi László.
Felülvizsgáltuk és rendben találtuk; a felügyelőbizottság:
Balázs Pál, Kelemen Sándor, Forgó Mátyás, Papesik Károly, Bagossy Sándor.

Cseh Pál Utóda vas- és fűszerkereskedő mezőgazdasági gépraktára

CSONGRÁD, KOSSUTH LAJOS TÉR 10. HUSPIAC. TELEFON: 12.

CÉGTULAJDONOS: REICHLINGER ISTVÁN.

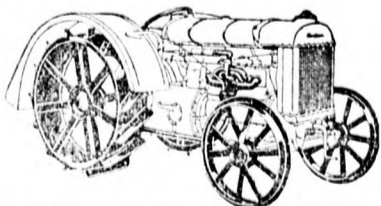
Hofherr-Schranz-Clayton-Schuttieworth. Magy. Gépgyári Művek R.-T. vezérképv. és gyári lerakata Csongrád és vidékére.

Raktáron tartja és ajánlja a Magyarországon még eddig nem készített, teljesen új típusú Hoffher-gyártmányu, kizárólag acélból készült tükörpáncél kormányu »DIADAL« Up 5, 6, 7 jelű ekéket teljes szavatossággal, »GAZDA DRILL« meritókanalas sorvetőgépeket, járgányokat, szecs kavágókat, répvágókat, boronákat, darálókat, morzsolókat, rostákat, konkolyozókat, kapáló-ekéket, borsajtó és szőlőzúzókát, mérlegeket stb. nagy választékban.

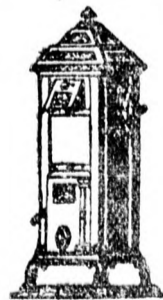
Szállítja a legjobban bevált „CSHS“ jelű Hofherr nyersolaj traktorokat, továbbá könnyű Hoffherr 1070-es legújabb rendszerű verőléces, végig golyóscsapágyakkal és rugóacélkerettel szerkesztett cséplőgépeket, párosítva Fordson traktorral is a legkedvezőbb fizetési feltételekkel.

Összes vasárú, u. m.: kocsik, épület. butorvasalások, mezőgazdasági és ipari szerszámok, háztartási, konyphafelszerelési áruk, gépfelszerelési, olaj és műszaki áruk, valamint vízvezetési felszerelések nagy raktára és legelőnyösebb beszerzési forrása.

Folytonégő kályhák és asztaltűzhelyek nagy választékban, legjobb minőségben, kedvező fizetési feltételekkel.

Drótkerítés gyártás!

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szóig 32 fillérért közlünk hirdetéseket. Cím nélkül közölt hirdésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber-könyvkereskedés.

Négy és fél hold föld a Mámai dűlőben Percze László szomszédságában eladó. Értekezni lehet Szőlőhegyi utca 25.

Uj utca 40. sz. fél ház eladó, ára felől érdeklődni lehet Vasut utca 7. sz.

Tizenegy hold és 3 hold szántó a Nagyréthén a szivattyutelep közelében eladó, értekezni lehet Uj utca 22. sz. vagy Szentesen Bocskai utca 3. sz. 7-1

Keresek április 1-re köves utcában két-szobás lakást, vagy egész házat bérbé. Szakál Uri u. 24.

Szép utca 48. számú ház eladó. Értekezni lehet ugyanott. 3v1

Egy nagyobb fiu asztalos tanoncnak felvétetik Alács Sándor asztalos műhelyében, Zsinór u. 46. 4vp1

Andrássy utca 14. számú házban egy üzlethelyiség azonnal kiadó. 3v1

Kosárfonáshoz 60 kéve szép fehér vessző eladó (Piroska város) István utca 20. szám alatt. 3v1

2 kishold Nagyret, 2 kis hold Kilences és egy ház a Fövényi utcában eladó. Érdeklődni lehet dr. Ság Lajos ügyvédi irodájában. 3v1

Arany János utca 35. szám ház eladó, ahol egy hold Kilences és félhold Kendérföld szintén eladó.

Uj utca 47. számú ház fél portával eladó, bővebbet Kétágu utca 20. szám, ugyanott egy pedálos cimbalom is eladó.

4 és fél hold szántó a mámai dűlőben 1088. sz. tanyával eladó. Értekezni lehet a tanyán.

Összetartás utca 3. sz. ház eladó. Értekezni lehet ugyanott.

Nagy Imrének Jókai Mór utca 29. számú háza eladó.

Pacsirta utca 29. számú új ház eladó, vagy 3 évre kiadó. 2000 P-ért átvehető. 2-1

Kossuth utca 42. szám alatt 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó, esetleg örökáron is eladó, érdeklődni lehet a tulajdonosnál, a helyszínen, vagy Kereszt u. 9. szám alatt. 2-2

Barátság utca 3. szám alatt 4 drb. új ablak a legjobb redőnyvel, 170 belvilágu, eladó. 2-2

Üzlethelyiség kiadó Szőlőhegyi ucca 2. sz. alatt. 3-2

Szük utca 19. számú ház szabadkézből eladó, érdeklődni lehet Sip utca 24. sz. alatt. 6-4

4 hold szép fekvésű szőlő, két szobás lakással eladó, értekezni lehet Szőlőhegyi utca 28. sz. 5-4

5 drb kakaspáva van eladó Bacsa Istvának a Halesz szőlőben, érdeklődni lehet a helyszínen. 3-3

Zrinyi utca 24. és 24./a számú házak szabadkézből eladók, érdeklődni lehet gróf Széchenyi István utca, Kacziha Ferenc cementárugyáronál. 4pv4

Háromnegyed hold közeli szőlő és egy igáskocsi eladó Pacsirta utca 37. sz. alatt. 3-1

Dohánysor 16. számú ház szabadkézből eladó. 5-4

Déák Ferenc utca 3. számú ház szabadkézből eladó, értekezni lehet a helyszínen. 3-3

Dob u. 3. szám alatt egybenyiló 3 szobás lakás kiadó. 3-3

Részletre is nagyválaszték órákban, ékszerekben és látszerekben Mészáros József órász, ékszer- és látszerész 4-3

Teljesen jó állapotban lévő ebédlobutor elköltözés miatt eladó. Értekezni lehet a Hitelbank irodában, Népkert mellett 3 3

Gróf Széchenyi utca 30. szám alatt igen jó karban lévő kovács szerszám van eladó. Értekezni lehet a fenti háznál. 3-3

Szabó Sándor gróf Széchenyi utca 30. szám alatt korcsmáját megnyitotta, hol jó italok pontos kiszolgálása van. Kérem a tisztelt közönség szíves pártfogását 3-3

Csemegi Károly utca 17. számú ház szabadkézből eladó, érdeklődni lehet a fenti szám alatt. 13-13

28 hold elsőrendű szántóföld, a Hevesi András féle, a csongrádi határszélén, a tömörkényi földeken, 1 hold szőlőskerttel és a rajta lévő tanyaépülettel szabadkézből eladó. Érdeklődni lehet Öregvár utca 23. szám. 12-8

Olcsó, tiszta és egészséges a központi melegvíz fűtés!

mindennemű épület, valamint egyes lakások, irodák, üzletek, kávéházak stb. részére, úgy helyben, mint vidéken.

Készít, átalakít és javít mindennemű központi fűtést, vízvezeték és fürdőberendezést, csatornázást, szivattyúk felszerelését technizeti önitatókat, épület- és diszmű bádogn munkálatokat, permetezőket stb.

Minden a szakmába vágó javítások gyorsan, pontosan és jutányos árban eszközöltekn. Szíves pártfogást kér:

Szarvas József bádogos és szereiő Kossuth L. tér 13. sz.

Hatvani János építőmester

CSERÉPKÁLYHA

és ágyagipari üzeme Csongrád, Keresztu. 6.

KÉSZIT: saját üzemében legjobb minőségű, modern cserépkályhákat, teremfűtő kandallókat, kenyérsütő kemencéket, takaréktűzhelyeket.

Elvállal régi cserépkályhák átrakását, vaskályhák és takaréktűzhelyek schamottozását.

Raktáron tart kész cserépkályhákat, fekete, csiszolt és nickelezett kályhaajtókat, tűzálló (schamotte) téglát stb.

Megtéríthető bármikor, vételkötelezettség nélkül.

A készített kályhákért 1 évi jótállást vállalok.

Megbízható ügynököket keres Csongrád és vidékére a Singer varrógép rt. Kossuth utca 4, 6-6

A legjobb kivitelben készít épület és butor asztalos munkákat elsőrendű, száraz anyagból, mérsékelt árak mellett Joannovics Ferenc épület- és műbutorasztalos Csongrád, Szent György utca 9. 13-3

Leszálltazára

Ogóg liszt 45 fillér. Csomagolt faszen mm.-ja 16 P. Ömlesztve . . . . . 13 P.

8%-ért darál,

mindennemű örlemény olcsón kapható és haza is szállítja a

Gazdák Malma r.-t. volt Herkemalom.

Kérje mindenütt a Csongrádi Ujságot!

